

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Organización e xestión: xestión empresarial e xestión eficaz do laboratorio		Código	610475201
Titulación				
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	4.5
Idioma	CastelánGalegoInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Análise Económica e Administración de Empresas			
Coordinación	Teijeiro Álvarez, Mercedes		Correo electrónico	mercedes.teijeiro@udc.es
Profesorado	Pintor Vázquez, María Pilar		Correo electrónico	pilar.pintor@udc.es
	Rodríguez Fernandez, Maria Jose			maria.jose.rfernandez@udc.es
	Teijeiro Álvarez, Mercedes			mercedes.teijeiro@udc.es
Web	masterbiotecnologiaavanzada.com/			
Descrición xeral	EN LA DOCENCIA DE ESTA MATERIA PARTICIPA TAMBIÉN EL SIGUIENTE PROFESOR DE LA UVIGO: Pedro Pablo Gallego Veigas (e-mail: pgallego@uvigo.es) EL DECANO DEL COLEGIO OFICIAL DE BIÓLOGOS Y DIRECTOR DEL CENTRO ANALÍTICO MÍGUEZ Y MUÍÑOS: José Pelayo Míguez Baños (e-mail: direcciontecnica@laboratoriocalidad.com) Y LA PROFESORA DE LA OTRI-UDC (OFICINA DE TRANSFERENCIA DE RESULTADOS DE LA INVESTIGACIÓN DE LA UDC): Pilar Pintor Vázquez (e-mail: pilar@udc.es) En esta materia se pretende que el alumnado adquiera competencias en saber gestionar y trabajar con garantías de calidad, éticas y de plena legalidad en un laboratorio biotecnológico. Ello implica, capacidad de organización y planificación de los RRHH; capacidad de comunicación oral y escrita; capacidad de trabajar en un entorno respetuoso con el medio ambiente; capacidad de liderazgo y coordinación.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Cofecer e saber aplicar os sistemas de control de calidade vixentes que permitan xestionar e traballar en diferentes laboratorios	AM12 AM13		
Adquirir unha visión integrada dos procesos de I+D+i dende os coñecementos básicos ata a súa introducción no mercado.	AM14		
Cofecer os métodos de investigación prospectiva de mercados para un produto biotecnolóxico, e os aspectos financeiros necesarios para o éxito dun produto no mercado	AM15 AM16		
Desenrolar a capacidade de análise e síntese		BM1	
Adquirir a capacidade de organizar as tarefas e o tempo		BM2	
Adquirir coñecementos de inglés relativos ao ámbito de estudio		BM4	
Saber buscar e interpretar información procedente de fontes diversas		BM6	
Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva		BM7	
Desenrolar a capacidade de aprendizaxe autónomo		BM8	
Traballar en colaboración		BM9	
Desenrolar o razoamento crítico		BM10	
Sensibilizarse polos temas medioambientais		BM13	
Desenrolar a creatividade		BM14	

Asumir un compromiso coa creatividade		BM15	
Capacidade de xestión da información (con apoio das tecnoloxías da información e as comunicacións) e para identificar problemas e buscar solucións en un contexto biotecnolóxico		BM3 BM5	
Razoamento crítico e respecto profundo pola ética e a integridade intelectual e adaptación a novas situacións legais o novidades tecnolóxicas, así como a excepcións asociadas a situacións de urxencia.		BM11 BM12	

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1	Organización de empresas de biotecnoloxía
Tema 2	Marketing e organización de redes comerciais
Tema 3	Análisis financeiro
Tema 4	Bases da I+D. Visión global dos programas de I+D. preparación e xestión de proxectos de I+D. Proxectos europeos (EU framework).
Tema 5	A transferencia de tecnoloxía: valorización do coñecemento transferibel. A protección do coñecemento. A creación dunha empresa de base tecnolóxica.
Tema 6	Rol e funcionamento dun laboratorio (normas familias ISO 9000)
Tema 7	Xestión de Recursos Humanos e de equipos de traballo: seguridade no laboratorio
Tema 8	Sistemas para a optimización de procesos. xestión documental, metroloxía e LIMS
Tema 9	Técnicas para mellorar o rendemento do laboratorio: calificación e calibración de equipos de análise. Estadística aplicada.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A14 A15 A16 B3 B6 B7 B8 B10 B12 B13	3	12	15
Sesión maxistral	A12 A13 A14 A15 A16	30	60	90
Actividades iniciais	B2	2	2	4
Proba de resposta breve	A12 A13 B1 B2 B4 B5 B9 B10 B11 B14 B15	1	2	3
Atención personalizada		0.5	0	0.5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Actividades enfocadas á adquisición de coñecementos teórico-prácticos específicos e habilidades manipulativas e instrumentais sobre a xestión e a organización dun laboratorio e de empresas de biotecnoloxía. Con asistencia específica por parte do profesorado ás actividades individuais ou grupais que realizan os estudantes. Impartición de charlas, elaboración e presentación de casos. Visitas a empresas de biotecnoloxía.
Sesión maxistral	Explicación na aula dos diferentes temas con apoio de medios audiovisuais e transparencias.
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar calquera proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ela preténdese obter información relevante que permita articular a docencia para favorecer aprendizaxes eficaces e significativos, que partan dos saberes previos do alumnado.
Proba de resposta breve	Preguntas e exercicios para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumnado

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Realizarase unha labor de seguemento cos alumnos, sobre os casos propostos e a documentación adxuntada

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A14 A15 A16 B3 B6 B7 B8 B10 B12 B13	Probas nas que se presentan situacións ou problemáticas dadas previamente ou que puidera darse, partindo dos diferentes factores involucrados, o análise dos antecedentes, as condicións da situación, etc.	50
Proba de resposta breve	A12 A13 B1 B2 B4 B5 B9 B10 B11 B14 B15	As probas de resposta curta, son preguntas o exercicios para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumnado	50

Observacións avaliación

As probas de resposta curta celebraranse na 1ª oportunidade o 31-02-2017 (15:00-16:00) e o 27-xuño-2017 (17:00-18:00) na 2ª.

As matrículas de honra condederanse a aqueles estudantes que superando un 9, alcancen a máxima calificación na primeira oportunidade en cada una das universidades.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Hoyle y Thompson (). Del aseguramiento a la gestión de la calidad. el enfoque basado en procesos. AENOR - Hormiga, E., Batista, R. y Sánchez, A (2008). El Capital Intelectual en las empresas de nueva creación: influencia de los activos intangibles en el éxito empresarial. Santa Cruz de Tenerife: Fundación FYDE-CAJA Canarias
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Auditoría de empresas biotecnolóxicas/610475202
Aspectos legais e éticos en Biotecnoloxía/610475203

Observacións

Dado que parte da bibliografía recomendada para esta materia atópase en inglés, e recomendable ter coñecementos desta lingua, polo menos, a nivel de comprensión de textos escritos.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías